

и єршого гадарничайного посла та уповноваженого міністра України. При цій нагоді не може не згадати про гасчислені культурні, полтичні та економічні зв'язки, котрі зв'язують вже століття народи болгарський та український й котрі їх зближують між собою.

Ці зв'язки є запорукою того, що майбутні відносини між Українсю та Болгарією будуть у тій же мірі тісними. Народ болгарський завжди почувся широкі зв'язності шавує пам'ять славних славів України, котрі пали жертвою війни за визволення Болгарії. Я надзвичайно зворушений посланнями вислованими, адресованими вам до мого народу і особисто до мене. Разом з усім привілюваним світлом ми схвляємося перед надзвичайною енергією, з котрою народ український, не вважаючи на тяжкі обставини, створив невалелжість своєї держави. Правда,

перед вами лежить ще шлях, повний всяких перешкод, але я переконаний, що дякуючи своїй кількостолітній культурі та патріотизму ва шого народу, Україна незбаром обєднається в одно нерозлучне ціле й стане державою сильною та могутньою. Дуже вдячний за заперення що дали мені Ви з приводу бажань славного Пана Гетьмана, українського уряду, та сьсього українського народу, зв'язати й підтримувати братерські, сердечні зв'язки во мною та з всім народом. Це бажання цілком відповідає могому ширшому бажанню й бажанню всіх Болгар. Обілюючи вам сьсю допомогу та поміч мого уряду в сьсому, що буде торнатися улегчення виконання асиренного вам благородного доручення, вітаю вас, пане міністре, з приїздом до нас.

Республіки і її відмова устанавити по згоді з російською мировою делегашєю свою півдню на східню межу після того, як на протві двох місяців українська делегашія веда переговори у цій справі з російською делегашєю, є стремління до перегляду Берестейського договору, заключеного між Росією і центральними державами.

Такого роду постановка справи тим більш неприемлема, що Україна не брала участі у вгаданому договорі і є лише його об'єктом по ст. 6-ій, що зобов'язує Росію заключити мир з Українською Народньою Республікою.

Уське стремління з боку України зменшити значіння сьсого договору не відбивається на відносинах Росії з центральними державами, як контрагентами, може тільки зменшити його значіння, що до України.

Посилання української мирової делегаші у своїй заяві на фактичний стан річей в Донській краю не може бути взяте на увагу тому, що Україні не належить право впливати міжнародне становище країв Російської Соціальної Республіки. Також не може бути взяте на увагу посилення на принципі самозначення, бо доцільність дивитися на сьсе самостійне державне існування не як на самоціль, а як на тимчасовий засіб для утворення єдиної незалежної російської монархії, включаючи в неї й Україну.

Принцип самозначення не може бути взятий на увагу ще й тому, що нас на увазі тільки й організоване виявлення волі людності в першу чергу робітників і селян, а так званий донський уряд, як цілком ясно видно з короткої історії його існування, виник як наслідок воєнних обставин і не гизаний великою більшістю людності.

На основі сьсього сказаного російська мирова делегашія пролонує українській мировій делегаші, лишуючись строго на ґрунті міжнародних трактатів, провести державну межу між Росією й Україною, як на півночі, так на сході й півдні.

Зречення цієї підвални касує всю юридичну основу, на якій повинен будуватися мировий договір між російською соціальною республікою та українською державою і не може не зробити глибокого впливу на переговори.

Потім після кількох запитань С. Шелухани і відповіді на них Х. Раковського, С. Шелухани завляс:

— Ми на Дні дивимось не так, як ми, і на з цього приводу подімо вам з сьвого боку тасалу заяву, а тепер, коли у вас нема ніяких питань, то я пропоную на цьому закрити видання.

Засідання закривається.

З парламентарної комісії відбудови Міністер рільництва гр. Сільва-Тарука про лісову господарку.

Відень, 12. вересня 1918.

Нині відбудося під провідом голови дїя Костя Левицького засіданне парламентарної комісії відбудови. В імені субкомітету пос. Врубель рефрував про господарку в лісових лісах. Потім міністер рільництва гр. Сільва-Тарука дав пояснення в сій справі, зв'язуючи обчислення референта приблизеннями та заявляючи, що годиться на вибір слідчої комісії. Озсія докладні пояснення в сій справі давав секційний шеф міністерства рільництва Келлер.

Українсько-російські відносини.

Київ, 11. вересня 1918.

Вчорашнє, 4-е засідання мирової конференції українсько-російської було многолюдне: всі місця і майже всі проходи були заняті. Серед чужоземних гостей були представники Фінляндії: по од на Україні д. Гуммерус і член посольства О. О. Брунстрем.

Головою С. Шелухін.

Відкриваючи засідання, він оголошує заяву української мирової делегаші з приводу замаху на Ленін такого змісту:

„Осуджуючи всякий терор, від кого б він не виходив, чи масовий, чи над окремими особинами, українська мирова делегашія висловлює своє повне обурення проти терористичного замаху на життя голови російської соціалістичної федеративної республіки“.

Др Раковський відповідає на цю заяву, потім він підходить до Шелухіна і вони стискають один одному руки.

Після читання й затвердження протоколу попереднього засідання Раковський запитує Шелухіна, які умови договору України з Доном і як мезувати муть вони між собою.

С Шелухін відповів, що договору такого ще нема, а є тільки попередні умови, що ж до межі між Україною і Доном, то межа ця йтиме по старим адміністративним границям крім Маріуполя, де межу встановляти-ме спеціальна комісія так, що Таганрогський округ має ввійти до України.

Х. Раковський приймає це до відома й оголошує таку

Заяву російської делегаші.

„Російська мирова делегашія вважає абсолютно безумовно неприемною для себе провладню української делегаші, зроблену на пленарному засіданню 24. серпня, встановити державну межу між Росією й Україною, починаючи від Виганіського озера до Новохопєрська, як суверенну в існуючих договорах і порозуміннях, заключених між Росією й центральними державами, а також і вільно висловленою волею людності.“

Мировий договір між Росією й центральними державами підписаний в Берестю литовським, що визначає міжнародне становище Росії після війни, вважає, що від неї відпали:

- 1) Краї, що лежать на захід від лінії, котра починається коло Фінської затоки й кінчається на північ від фортеци Берестя Литовське (ст. 3-я договору).
- 2) Краї Ардаган Карс і Батум (ст. 4-а).
- 3) Фінляндія (ст. 6-а)
- 4) Україна (ст. 5-а).

Додатковим договором між Росією й Німеччиною від 27. серпня від Росії відділяються Естляндія, Лівонія (ст. 7) і Грузія (ст. 13-а).

Обидва вгадані договори не тільки не перешкоджають відділенню інших країв від складу російської імперії, але, навпаки, Німеччина завляс, що ні не визнавати ме, ні підтримувати ме утворення самостійних одиниць з країв російської держави (ст. 4-а).

Всі не вгадані у вищезазначених договорах краї становлять, як і раніше, неподільну частину Російської Соціальної федеративної республіки, як раніше вони складали неподільну частину б Російської імперії.

Через те, що Російська Соціалістична федеративна республіка обов'язалася на основі ст. 6-ой договору, заключеного з центральними державами, визнати за самою Україною стару межу між Російською імперією і Австро-Угорщиною, що існувала до війни, а також і нову межу від Тарнограду до Вигановського озера, — на сьсому вишому обшарі визначення державних меж України може статися лише за згодою Російської Соціальної федеративної республіки.

Ця основа підвални не підлягає ніяким запереченням, як така, що прямо виходить з

точного тексту договорів. Вона обов'язкова для України о стільки, о скільки цими договорами сама Україна визнається, як суб'єкт міжнародного права і зобов'язує Російську Соціалістичну Республіку визнати Україну, яко таку, з тазою визнати й договір, заключений між Україною й центральними державами.

Межі, котрі не встановлені Українським Берестейським договором і котрі вона повинна відзначити спільно з Росією такі:

Частина західної межі, північна межа, починаючи з Вигановського озера, а також уся східна й південна межі.

Російська мирова делегашія не здійснювала й не здійснює питання про встановлення меж між Україною і Бесарабією, над котрою суверенні права Росії визнані румунським урядом по Яссо-Одеському порозумінню, заключеному між Росією і Румунією 5—9 березня 1918 р., лишуючи цю справу одкритою до выяснення відносин між Росією й Румунією по всім иншим питанням.

Що до всіх инших меж, то в першого-ж моменту переговорів російська мирова делегашія предявила своє право, засноване на договорі, не допускати їх устанавлення без згоди Російської Соціальної Республіки.

Поки договори лишуються в силі, точна погляд, на яку стала мирова делегашія Російської Соціальної Республіки, є непохитною.

Українська делегашія з сьвого боку на перших засіданнях конференції зняла питання про силу уповноважень російських делегатів у межах їх компетенції і тоді ж визнала легальний титул Російської Соціальної Республіки на всі території б, Російської імперії що не відпали від неї в силу берестейського договору.

Півніша політика української делегаші під час засідання політичної комісії зречтисся про ведення меж між російським краєм — кримським півостровом та Україною вважаючи на те, що там ніби то Російська Соціалістична Федеративна Соціалістична Республіка втратила свої суверенні права, була найкатегоричніше одкинута російською делегашєю, як суперечна праву. З боку української делегаші не було приведено ні тині доказу в оборону основ, яку вона підтримувала. Українська делегашія не могла представити ніякого договору і ніякого дипломатичного акту, з якого виходилоб, що Росія втратила своє суверенне право на Крим, або що контрагенти Росії оспорювали це право при підписанню Берестейського договору.

Визнання Україною так званої Донської

Господарський і фінансовий договір між Україною і осередними державами.

Збіже з України для осередних держав.

Львів 14. вересня 1918.

Заклучений 10. с. м. між осередними державами і Україною договір ділиться на часті господарську і фінансову. Господарська часті обіймає справу доставки збіжа, цукру та инших предметів поживи і сиринців в Україні для осередних держав; фінансова часті управління фінансові відносини між обома сторонами.

Основи фінансового договору такі: Україна закладає державний нотаний банк, який має видавати українські паперові гроші. Між Україною й осередними державами наступить виміна паперових грошей, а саме Україна дає осередним державам 1 600 мільонів карбованців, за що дістає корони й марки по ціні за карбованець 2 корони або 1 марка 15 пфенігів. Марки й корони служать українському правительству для уфундування власної валюти. Карбованців бу-

дуть осередні держави уживати на вилатах товари в Україні, на скільки сі виплати не будуть вирівнуватися ціною товарів, які Україна дістане з осередних держав.

Про доставу збіжа в Україну для осередних держав „N. Lembi Ztg.“ від політичної сторони отсі відомости: Жиняла в Україні визнали сего року наслідком посухи великої середньої міри, однак все-таки по покриттю вимог потребання продуцентів (поземників і селян) остане коло 150 мільонів пудів збіжа. З осередних держав мають дістати означений продукт, який буде мабуть по рішній часті розділений між Австро-Угорщиною й Німеччиною. Крім сьогорічного збіжа є ще на Україні дуже багато збіжа в попередних роках. Однак дістати його дуже трудно, так, що треба постаратися аж реквизиціями.

Польські апетити на схід.

Львів, 15. вересня 1918.

„Kurier Warszawski“ подває: На наш випит, чи правдою є, немов би Регенційна Рада складалася тільки на річ німецької розв'язки польської справи, відповіді нам з воінформованого керівний зваді береться під увагу німецька і австрійська розв'язка, а вибір одної з цих розв'язок буде залежний від досягнення найбільшого успіху для Польщі. Серед здобутків територіальних на перше місце висувуються області на захід та в тім напрямі правительством Регенційної Ради має напружити усі зусилля в переговорах з центральними державами. Вступні переговори в справі польської розв'язки гестисся музть далі до доведенню їх до кінця, правительством звернувшись до народнього представництва по вироботу досягнених успіхів своєї політики.

Анархія в Росії.

МОСКВА, 12. вересня (Ткб). Розстріли відбуваються далі. Узявено також багато жінок та закладників. Виділяється багато міучих людей, а їх річі і дещо інші урядження признаються власністю держави і розділяються між пролетаріат. Партія міжнародніх соціалістів, яка була в руці в руку з більшієиками, вложила в центральнім комітеті свій протест проти терору. Швейцарський консуль зробив в комітеті для заграничних справ представленне і приведу розстрілювання закладників. Він одержав тільки загальні обіцянки. Рішено умундувати знов міліцію і завести знов в червоній армії ордери і медалі.

Петроград горить.

ЛОНДОН, 13. вересня (Райтер-Ткб). Бритійське правительством одержало з Вашингтону потверженне звісток, що Петроград від 12 с. м. стоїть в огні, а на вулицях панує стрілянина.

Великий вибух в Воронежі.

КИЇВ, 13. вересня (Ткб). „Кієвская Мысль“ пише в Воронежі, що там була експлозія, яка знищила 6. залізничних поїздів і доми коло залізничного двірця. Шкода виносить 30 мільонів рублів. Згинуло 350 осіб. Переведено 1,500 арештантів.

Знов Галецький!

Львів, 14. вересня 1918.

В подорожі міністра рільництва гр. Сільваруки по східній Галичині, про яку ми доносили в числі в 13. с. м. має взяти також участь міністер „для Галичиня“ Галецький.

Приїзд консуля.

Одеса, 10. вересня 1918.

Почівав Фінляндський консуль, полковник Гаст Серакюс. В розмові він заявив, що більшою своєю метою вважає поладження економічних відносин між Україною та Фінляндією. Товарообмін іти ме морським шляхом через Ревель або Рагу, а відси сухопуттям через Литву Берестя-Литовське на Україну, минаючи совітську республіку.

Фінляндія може дати українській пресі великі запаси паперу, які вона має.

Австро-угорські війська на Заході.

ВІДЕНЬ, 13. вересня (Ткб) Урядово: На південь від Носенти пробували Італійські степні війська зайти правий беріг Півня. Австро-угорські війська вперто вваля. Впрочім в многих місцях гарячі бої.

На Заході: В області St. Mihiel, на південь від горбовини Combres австро-угорські війська силовою обороною крили пляновий відступ німецьких військ.

В Алябанії полонення не змінялося.

Дальшай відворот німецьких військ.

Німецьке повідомлення в 13. с. м. доносило: Між шляхами які ведуть з Арра і Перон до Камбре, продовжався неприятель вчора рано одні наступні під охороною дуже сильною огня. Наступні серія дуже важких втрат не вдалися. Наша піхота в протинаступах відперла Австрійські війська та, де вони заерисся в наші становища. Нависсонці остався в ворожих руках.

Французи і Американці вдарили вчора на лук St. Mihiel коло горбовини Combres і на південь від Cotes Lorraine і Мозелі. Супроти цього наступу мали ми від років на оді опущення свого луку, вставленого на безпеку окруження з двох сторін і приготували ми його від кількох днів. Тому ми не боролися аж до рішення і виконали пляновані рухи. Неприятель не міг нам перешкодити. Французи, які посунулися на горби на схід від Мози, відперте. Горбовину Combres, яку ми по часті втрачали, здобули знов війська крайової оборони. На південь відтам встро-угорські полки своєю обороною забезпечили враз з військами, які боролися між Мозею і Мозелею в ідворот дивізій, стоячих коло St. Mihiel, між Cotes Lorraine і Мозелею ворожий наступ на Thiesscourt вискав на терені. Резерви підхопили наступ неприятеля. На південній захід від Thiesscourt, на захід від Мозелі відперли ми неприятеля. Протягом ночі довершено огушення луку без перешкоди зі сторони неприятеля. Стоїмо на нових приготуванних становищах.

Вечером: На боєвищі спокій. Також віж Мозею і Мозелею неприятель до сеї пори не відновляв наступів.

Офензива першої американської армії.

ЛОНДОН, 13. вересня (Ткб). Кореспондент днявника „Morning Post“ на американським фронті доносить, що офензиву, яка вчора розпочалася, веде перша американська армія під проволком ген. Першінга. До американських військ приділено вправді також французькі війська, але головна зрвія складається з Американців. Офензива є льокальна.

По американськи.

НЮ ЙОРК, 13. вересня (Райтер-Ткб). Генеральний профос З'єднених Даржав Chrowder заявив: Сьогодні записано на військові дісти 13 мільонів американських жовнівів на війну з пруською автократією. З цього 4 мільони буде небавом в дорозі, аби влучитися зі союзниками на західнім боєвищі. Коли до цього дочислється над 10 мільонів мушин в віці між 21 і 23 роком життя, яких передтим записано до військової служби, то людський матеріял Америки доходить до числа 23 мільонів людей.

НОВИНКИ.

Львів 14. вересня 1918.

— Кінець літнього часу. Вночі з неділі 15 на понеділок 16. с. м. кінчається літній час і зачинається зимовий, середно-європейський. В год. 3. рано пересувуються вказівки годинників о годину взад. Огже життя в понеділок рано пічнеться вже по середно-європейським часі.

— Скасування мита на книжки. УГА. доносить: Рада міністрів узвалила закон про ввоз без мита на Україну книжок, гравюр, нот та інших закордонних видань.

— „Реклямації рільників“. Нам пишуть: Богато пишеться в пресі про справу реклямації рільників і як се з дописок преси виходилоб, то і наш селінян може в теорії виреклямувати ся з війська, в теорії лише, бо в практиці ні, як сего найліпші докази дає старосамбірське п. к. Старство. Поки що наведу лиш два приміри: Господар зі Старої соли, що має 18 моргів поля і 4 сизів на війні вис до ц. к. Міністерства (через ц. к. Старство) просьбу о реклямацію свого сина інваліда. По тижни ц. к. Старство повідомило дотичного господаря, що він не потребує помочи в провадженню господарства — а він вже має 65 літ і всіх синів при війську. Тим узнало ц. к. Старство справу за рішеву і поданне адресоване до ц. к. Міністерства кинуло до коша (а може вложило ад аста, але то все одно). Другий случай такий: Господар, що має понад 10 моргів поля, будинки і знарядя господарські в часті знищені війною і занедбані, сам числить літ 72, його жінка 64 літ, висить просьбу о реклямацію свого зятя, котрий йдучи до війська зіставив йому ще 3 дрібних дітей. І в тім случаю свігле ц. к. Старство трошки помилалося, бо просьбу адресовану до міністерства вислало до кідра 77 пп. Видко ц. к. Старство в Старім Самборі в п. Міністрами не в ласці, коли зриває з ними зносини дипломатичні.

— Стрийська повітова організація скликає в справі завдання всенароднього протесту проти форсованого тепер міродатними кругами прилучення цілої Галичини до Польщі і в ціли ствердження загального домагання всего українського народу, щоби в української області Галичини і Буковини був утворений окремих автономний край коронний, — всенародне по-

вітоке віче, яке відбудеться в четвер 10. вересня 1918 о год. 2 пополудня в великій сали Народного Дому в Стрию. На віче запрошені посли д. р. Цегельський і Лев Левицький. Просимо Всеч. духовенство, укр. інтелігенцію і всіх організаторів громадських подбати, щоби про се віче завчасу всі громадяне були повідомлені і як найчисленніше явились. Безпосередно перед заповідженням тут політичним вічем буде в тій самій сали о год. 12 в полудне віче Сільського Господаря у важних справах господарських. — За повітову організацію д. р. Єронім Калитовський.

— Віче повітове в Старім Самборі в справі поїзду Галичини відбудеться для 22. вересня 1918 о год. 2 пополудня на ринку, а в разі непогоди в домі читальні.

— „Свобода“ з 14. вересня с. р. містить: За будучність галицької землі; Прощ з Польщею; Чи наблизимся до миру; Господарське значіння України; Справедливість: повішені українські селяне і мітрополит Репта; Дбаймо за будучність наших дітей; Крим; Господаря воєнного часу; Бабуся Мотря (Фейлетон).

— Кобзарська школа. Київські часописи доносять: Ініціативою музичного віддѣлу міністерства народньої освіти має бути утворена кобзарська школа в складі директора з вищою музичною освітою і 8 кобзарів різних шкіл (харківської, полтавської, чернігівської та інших). Завдання цієї школи зіродати кобзарські співи на Україні і дати постійні закони гри на ксбзі та бандурі, простудіювати їх з точки погляду теорії музики. Ученики кобзарської школи проходять муз. курс навчання за один рік, за що буде братись незалежна плата. Коли міністерство народньої освіти затвердить асигновку на кобзарську школу, українська надонільна музика буде поширюватись серед народу і велична кобзарська оісія примусить замовкнути на сетах мікчемну московську частушку.

Маєте родину, яка наслідком Вашої передчасної смерти може остати без заосмотрення.

Щоби се нещастя від неї відвернути, забезпечити ся на житє в VIII. воєнній позичці в одинокім українським Товаристві забезпечення на житє і ренти „КАРПАТИ“ у Львові вул. Руська ч. 18.

З забезпечення платите щорічні премії тільки тоді, коли будете жити. Коли ж Ви — не дай Боже швидко померли б, Ваша родина враз по Вашій смерті дістане від „КАРПАТИ“ цілу забезпечену суму і буде заосмотрена.

Отже навіть за пару щорічних премій родина дістане цілу забезпечену суму.

XII. 9. 2-7

Народний фонд.

Зібрані датки належить переслати до Краєвого Союзу кредитового у Львові, Ринок 10., ч. вкл. кн. 5000.

ВІСВІСТІНІ.

Неділя 15. вересня 1918.

Ниві: греко-кат.: 12 Н. по З. Св. — римокат.: 17 Н. по З. Св.

Завтра: греко-кат.: Антїма і Теок. — римокат.: Людмили.

Повна трї: греко-кат.: Вавила і Мойс. — римокат.: Лямберта.

В кіні Коперник від суботи 16. с. м. премера незвичайної, фантастичної драми в 4 діях, а 2 частях п. в. „Сила прохлять“. І. часть: Зведенне жидьки. II-га: Мість єсванки. Елєн Ріхтер ви-тудає рівночасно в двох ролях: зрадженої жадівки і мстивої єспінки. Добірне доповненне програми. Прегарна музична ілюстрація. XXX.

Преош. Епископ Йосафат Коциловський не буде удляти авдїєнції 17. і 18. с. м.

„Ukrainische Korrespondenz“ — український тижневик в німецькій мові. Кождий свідомий український громадянин повинне передплачувати сю часопись, бо якраз тепер українські справа дуже актуальна і треба чужинців як слід інформувати про наші політичні змагання. Видаєцем є голова Народного Комітету д. р. Кость Левицький, відповідальний редактор посол Володимир Сінгалевич. Умови передплати такі: річно 20 корон, піврічно 10 корон. Гроші просимо слати: Wien XVIII. Karl Ludwig-Strasse 3/15. Просимо поспішити ся з замовленнями, щоби видавництво могло усталити наклад, що при теперішній дорожнечі є дуже важке.

